

KIRJALLINEN KUULEMINEN

Helsinki 9.8.2023

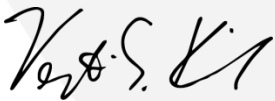
VALTIONEUVOSTO

Asia: Kirjallinen kuuleminen hallituksen tiedonantoon yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveystieteellinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on yli 240 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäsenenä noin 70 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Lisätietoja: Edunvalvontapäällikkö Anne Perälähti, +358 50 411 1734

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas
pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

1. Mitkä ovat mielestänne Yhdenvertainen Suomi -ohjelman kolme keskeisintä tavoitetta, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?

Tavoite 1: Tunnistetaan ja puretaan yhteiskunnan eriarvoistavia rakenteita.

Rakenteellinen rasismi nähtiin ohjelman kuulemistilaisuudessa arjen rasismia ja vihapuhetta suurempana ongelmana, koska se vaikuttaa ihmisten työmarkkina-asemaan ja sosioekonomiseen asemaan ja pitää sisällään muun muassa syrjinnän ja rakenteellisen rasismin koulutuksessa ja työelämässä.

Tavoite 5: Jatketaan hyvien väestösuhteiden politiikan kehittämistä ja varmistetaan turvallinen arki kaikille:

Tarvitaan nopeasti parannusta syrjintää ja rasismia kokevien ja niiden vuoksi muun muassa turvattomuutta tuntevien arkeen.

Tavoite 7: Puututaan vihapuheeseen systemaattisella toiminnalla ja yhteistyöllä.

Vihapuhe on laajasti haitallista yhteiskunnalle ja yksittäisille ihmisille. Se polarisoi yhteiskuntaa, vähentää yhteenkuuluvuutta ja luottamusta yhteiskunnan instituutioihin ja toisiin ihmisiin. Se heikentää laajasti ihmisten hyvinvointia ja aiheuttaa näin myös kustannuksia yhteiskunnalle.

2. Mitkä ohjelman toimenpiteistä ovat olleet erityisen hyödyllisiä?

Ohjelman toimikausi on kesken eikä siksi ole mahdollista arvioida, mitkä toimenpiteistä ovat olleet erityisen hyödyllisiä. Lisäksi arviointia hankaloittaa se, että tarkempaa toimeenpanosuunnitelmaa ei ole laadittu.

3. Mitä muita asioita haluatte nostaa esille yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa?

- Suomen allekirjoittamien ja ratifioimien kansainvälisten ihmisoikeussopimusten noudattamisen tulee olla kaiken toiminnan lähtökohtana. Yhdenvertaisuuden, tasa-arvoisuuden ja syrjimättömyyden edistäminen vaatii pitkäjänteistä, yli hallituskausien yltävää työtä.
- Syrjintä ja rasismi loukkaavat monia perus- ja ihmisoikeuksia.
- Syrjintää kokevien ihmisten arkeen tarvitaan konkreettisia parannuksia: helposti saatavaa ja ymmärrettävää tietoa oikeuksista, syrjinnästä ja tuesta, sekä lisää matalan kynnyksen palveluita. Myös laajempi yleisö ja päättäjät tarvitsevat asiasta helposti saatavaa ja ymmärrettävää tietoa.
- Erityistä huomiota on kiinnitettävä haavoittuvimpien ryhmien, etenkin lasten ja nuorten, tilanteen parantamiseen. Rasismi, vihapuhe, kiusaaminen ja kaikenlainen syrjintä vaikuttavat merkittävästi lapsen kehitykseen ja niillä on pitkäaikaisia haitallisia vaikutuksia. Huomiota on kiinnitettävä myös ihmisryhmiin, joihin kohdistuu syrjintää useasta eri syystä.
- Järjestöt ovat keskeisiä toimijoita syrjinnän vastaisessa työssä ja myös sellaisten ihmisryhmien tavoittamisessa, joita viranomaiset eivät välttämättä tavoita. Järjestöjen voimavarat on turvattava, ja viranomaisten tulee tehdä niiden kanssa yhteistyötä.
- Syrjimättömyystiedonannossa tulisi korostaa erityisesti poliitikkojen ja virkamiesten esimerkillisen toiminnan merkitystä ihmisoikeuksien puolesta ja rasismia vastaan.
- EU:n komission arvion mukaan Suomen lainsäädännön avulla ei voi määrätä tehokkaita ja toimivia seurauksia, joilla voidaan kitkeä rasismia ja muukalaisvihaa. Lainsäädäntöä tulee kehittää, jotta rasismiin ja muukalaisvihaan voidaan puuttua tehokkaasti lainsäädännön keinoin.
- Rasismin kitkeminen ja hyvien väestösuhteiden edistäminen vahvistaa koko yhteiskunnan myönteistä kehitystä: luottamusta, yhteenkuuluvuutta ja väestön hyvinvointia.